

Lerums
kommun

Yttrande

Datum 2025-11-277
Diarienummer KS25.318

Regeringskansliet,
Landsbygds- och infrastruktur-
departementet

Yttrande till Regeringskansliet på "Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037", remiss daterad 2025-09-30

Lerums kommun tackar för möjligheten att lämna synpunkter på förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037.

Yttrande

Lerums kommun (hädanefter benämnt kommunen) önskar föra fram följande synpunkter:

- Att kapacitetsförstärka Västra stambanan i stråket Göteborg-Skövde ser kommunen som positivt och direkt nödvändigt för både regional och nationell utveckling. Under många år har kommunen jobbat aktivt för kapacitetshöjning genom utökning med ytterligare två spår mellan Göteborg och Alingsås. Kommunen önskar trycka på behovet av att studera hela sträckan Göteborg-Alingsås i en lokaliseringsutredning. Västra stambanan mellan Göteborg och Stockholm är en av Sveriges viktigaste och hårdast belastade järnvägar. Banan har mycket stor betydelse för både regionala och långväga persontransporter och är även särskilt viktig för godstransporter, exempelvis till och från Göteborgs hamn. De stora kapacitetsproblemen finns särskilt mellan Göteborg-Alingsås vilket påverkar både pendling och resor med tåg samt godstransporterna på järnväg. En god start är att påbörja genomförande av en i den nationella planen omnämnd prioriterad utredning för delen Göteborg-Alingsås där man identifierat stora kapacitetsutmaningar. Det är också positivt att pengar avsätts i nationell plan för lokaliseringsutredning Olskroken-Partille, men det bör även avsättas medel för utredning av hela sträckan Göteborg - Alingsås. Den avsiktsförklaring som har skrivits under av kommuner, region och näringsliv är ytterligare ett steg i rätt riktning och den pekar på behovet av att studera hela Västra stambanan. Kommunen betonar vikten av kapacitetsförstärkningar på hela sträckan Göteborg - Alingsås och att anslag för byggnation läggs in i nationell plan.

Kommunala trafikflödesutredningar som baseras på Trafikverkets basprognos för motorfordonstrafik på E20 visar preliminärt på att trafikflödena mellan Jonseredsmotet och Hulanmotet börjar bli ansträngda år 2050. Detta menar kommunen är ytterligare ett argument som visar hur

viktigt det är att studier av hela västra stambanans sträckning Göteborg-Alingsås påbörjas så snart som möjligt.

Den prioriterade utredningen för delen Göteborg-Alingsås behöver startas upp inom kort för att inte tappa viktig tid som medför risk för negativ påverkan på det totala resandet och möjligt antal transporter i stråket Göteborg-Alingsås-Skövde mot slutet av prognosperioden.

Samtidigt menar kommunen att Trafikverket bör ges i uppdrag att studera framtida kapacitet på E20 för att kunna möta upp behovet som uppstår av kommande exploatering längs E20-stråket i enlighet med regionala utvecklingsplaner och Göteborgsregionens strukturbild.

- I Hulanmotet i västra Lerum har utredningar sedan långt tillbaka visat på kapacitetsbrister. Köer på lokalvägnätet och risk för kösvansar ut på E20 är att vänta om inte problemen hanteras. En lösning som har identifierats är en ny trafikplats lite mer centralt placerad i Lerum vid Aspedalen.

Att öka kapaciteten i Hulanmotet medverkar till att uppnå uppsatta regionala och nationella mål såsom ökat bostadsbyggande och att erbjuda möjligheter för företagsetableringar i E20-stråket samt att säkerställa att nationella intressen tillgodoses. De nationella intressena består av ett funktionsmål och ett hänsynsmål. Innebörden kan vara att säkerställa god kapacitet på E20 samt erbjuda god tillgänglighet till regionen och hela landet. Det kan också vara att öka trafiksäkerheten samt att bidra till en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning.

För att dessutom tillgodose god kapacitet, trafiksäkerhet och tillgänglighet till Lerums tätort föreslår därför kommunen att Trafikverket i den nationella planen avsätter medel till utbyggnad av en ny trafikplats i centrala Lerum vid Aspedalen.

- I Göteborgsregionen finns ett starkt tryck på mark för företagsetablering. Det gäller både för nya företag och för företag som vill växa. I Göteborgsregionens strukturbild redovisas principer för markanvändning i Stor-Göteborg. För att regionen även i framtiden skall vara Sveriges ledande handels- och industristad så behöver tillgången på verksamhetsmark fortsatt öka. Business region Göteborg (BRG) har uppskattat den sammanlagda efterfrågan av industri- och logistikmark till 4-8 miljoner m² för hela Göteborgsregionen fram till år 2035.

Företagsetablering i E20-stråket är en regional och nationell angelägenhet. Kommunen planerar tillsammans med Partille kommun ett nytt verksamhetsområde vid Jeriko intill E20. Utvecklingen sker i ett av stråken enligt göteborgsregionens strukturbild. En ny trafikplats, med på- och avfarter i alla fyra riktningar, kommer att behövas för att trafikförsörja verksamhetsområdet. Kommunen önskar därför att den föreslagna trafikplatsen vid Jeriko lyfts in i nationell plan.

- I Floda bor det för närvarande cirka 8500 invånare. Floda är en av kommunens kollektivtrafiknoder och kommunens näst största tätort. Det tar 26 minuter att nå Göteborg och 14 minuter till Alingsås med tåg.

När utbyggnaden av Västlänken är klar och ny tågtrafikering på Västra stambanan startats så kommer det att avgå 6 tåg i timmen från Floda istället för dagens 2. Närheten till den större regionen kommer då att bli uppenbar för den som har möjlighet att åka tåg.

Floda station är i dagsläget inte tillgänglighetsanpassad. Stationen är inte utformad enligt gällande föreskrifter och allmänna råd om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga på allmänna platser och inom områden för andra anläggningar än byggnader. Se BFS 2001:15 – ALM 2. Perrong 2, från vilken tågen mot Göteborg avgår, saknar hiss. Det påverkar bland annat resenärer som har svårt att gå, sitter i rullstol eller har med sig barnvagn. Ungefär var sjätte person i yrkesverksam ålder har något slag av funktionshinder. Sverige har också en åldrande befolkning. För att skapa ett jämställt och icke-diskriminerande samhälle där allas möjlighet till att resa med tåg säkerställs så behöver Floda station tillgänglighetsanpassas.

Utöver ovanstående så har det också kommit kommunen tillkänna att stationen behöver både förlängas samt att växelbyten behöver göras.

Kommunen föreslår därför att medel avsätts i nationell plan för att förbättra tillgängligheten och åtgärda Floda station omedelbart.

- Kommunen håller med om att underhåll av väg- och järnvägssystemet är viktigt men önskar också poängtera att det är viktigt att säkra befintlig infrastruktur utifrån ett förändrat klimat där exempelvis översvämningar och skred blir vanligare och de geotekniska riskerna ökar. Generellt är inte infrastrukturen anpassad för förhöjda risker. På många håll råder också oklarhet kring klimatpåverkan och risker. Arbetet med hur detta adresseras borde tydliggöras i förslaget till nationell infrastrukturplan.
- Under punkt 2.3 om kapacitetsutnyttjande framgår att: ”Trängselskatten är fortsatt ett viktigt verktyg för att använda trafiksystemet så effektivt som möjligt.” Av planförslaget framgår inga förändringar beträffande trängselskatt. Kommunen vill ändå passa på att betona vikten av att inga förändringar kring trängselskatt genomförs eller beslutas utan att det föregås av en process där berörda kommuners yttranden och ställningstaganden beaktas.

Lerums kommun

Viktor Lundblad
Kommunstyrelsens ordförande

Renée Bengtsson
Kommunstyrelsens vice ordförande